

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 4 listopada 2020 r.

Poz. 4801

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.277.2020.KD WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 2 listopada 2020 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378)

stwierdzam nieważność

- **§ 1 ust. 3 pkt 9** uchwały Nr XXIII/231/2020 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29 września 2020 r. *w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, mieszanych i zagospodarowania tych odpadów w zakresie wyrazu „kompletny”*,

- **ust. 4 lit. i** w zakresie wyrazu „kompletny” oraz **ust. 5 lit. e** punktu II. *Ustalenia szczegółowe Regulaminu korzystania z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały Nr XXIII/231/2020.*

Uzasadnienie

W dniu 29 września 2020 r. Rada Miejska w Policach podjęła uchwałę Nr XXIII/231/2020 *w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, mieszanych i zagospodarowania tych odpadów.* Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 6 października 2020 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾, zgodnie z którym *rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.* Jednym z elementów uchwały podjętej w oparciu o art. 6r ust. 3 ww. jest więc określenie sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Ustalenie powyższej kwestii nie może jednak nastąpić w oderwaniu od innych przepisów ustawowych, w szczególności postanowień ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

I tak, w myśl art. 3 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy *gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w pkt 5 (tj. papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady), odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia*

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.).

monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży.

W § 1 ust. 3 uchwały Nr XXIII/231/2020 Rada Miejska w Policach wprowadziła zamknięty katalog odpadów, które przyjmowane będą w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. W punkcie 9 tego przepisu Rada postanowiła, że: *W zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w PSZOK-u przyjmowane są nieodpłatnie od mieszkańców Gminy Police (...): 9) zużyty, kompletny, sprzęt elektryczny i elektroniczny.* W ocenie organu nadzoru przepis ten, ograniczający przyjmowanie w PSZOK sprzętu elektrycznego i elektronicznego wyłącznie do sprzętu, który jest kompletny, jest sprzeczny z art. 35 ust. 1 pkt 3 ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym²⁾, który wprowadza zakaz zbierania niekompletnego zużytego sprzętu oraz części pochodzących ze zużytego sprzętu podmiotowi niebędącemu odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub prowadzącym punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, o których mowa w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Sprzętem w rozumieniu ww. ustawy jest – w myśl art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 – zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Wykładnia powołanych unormowań prowadzi zatem do wniosku, że nie ma żadnego uzasadnienia dla sformułowania zastrzeżenia, iż dostarczany do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych utworzonego przez gminę sprzęt nie może być zdekompletowany. Sprzęt niekompletny nie może być odbierany przez podmioty wskazane w art. 35 ust. 1 ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, a punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, o którym mowa w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, do nich nie należy. Co również istotne, zgodnie z cyt. wyżej art. 3 ust. 2 pkt 6 tego aktu, *gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej takich odpadów komunalnych jak: (...) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.* A zatem, utworzone przez gminę punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych powinny odbierać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, niezależnie od tego, czy jest on kompletny czy też nie, wynika to bowiem wprost z cyt. wyżej regulacji.

Z powyższych przyczyn konieczne jest również stwierdzenie nieważności **ust. 4 lit. i w zakresie wyrazu „kompletny”** punktu II. *Ustalenia szczegółowe* Regulaminu korzystania z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały Nr XXIII/231/2020. W przepisie tym bowiem Rada Miejska w Policach postanowiła, że: *Do PSZOK przyjmowane są wyłącznie odpady komunalne posegregowane takie jak: i) zużyty, kompletny, sprzęt elektryczny i elektroniczny.*

Jednocześnie, należy zauważyć, że pozostałe przepisy uchwały Nr XXIII/231/2020, jak i jej załącznika, nie przewidują przyjmowania w PSZOK zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, który jest niekompletny.

W **ustępie 5** punktu II. *Ustalenia szczegółowe* Regulaminu korzystania z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały Nr XXIII/231/2020, Rada Miejska w Policach wymieniła frakcje odpadów, które nie będą przyjmowane w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Wśród tych odpadów, w przepisie oznaczonym **lit. e**, Rada wymieniła: *e) opony z pojazdów ciężarowych i maszyn rolniczych i budowlanych.* W ocenie organu nadzoru, postanowienie takie jest sprzeczne z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym: *Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: (...) zużytych opon.* Punkt selektywnego zbierania odpadów – co potwierdza także brzmienie cyt. wyżej unormowania – powinien zatem przyjmować „zużyte opony”. Ustawodawca nie określił, o jakie opony chodzi, nie przyznał również organowi stanowiącemu gminy uprawnienia do takiego wskazania w uchwale podejmowanej w oparciu o treść art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Powyższe oznacza, że w PSZOK przyjmowane powinny być wszystkie zużyte opony, jeżeli stanowią one odpady komunalne. Wprawdzie, wprowadzona została możliwość ograniczenia ilości zużytych opon, jakiej właściciel nieruchomości może się pozbyć w ramach uiszczonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co wynika z art. 6r ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jednak uprawnienie to nie może polegać na wskazaniu, o jakie konkretnie opony chodzi. Takie działanie oznacza bowiem, że właściciele

²⁾ Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1895 z późn. zm.).

nieruchomości pozbawieni są – w ramach uiszczanej przez nich opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – możliwości przekazania do PSZOK niektórych rodzajów zużytych opon, nawet jeżeli powstały one w gospodarstwie domowym (odpady komunalne).

Uchwała w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych stanowi akt prawa miejscowego, wydany z upoważnienia określonego w art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co oznacza, że organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co stanowi istotne naruszenie prawa. Podkreślić przy tym należy, że każde wykroczenie poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu wykonawczego – aktu prawa miejscowego. Należy bowiem pamiętać, że regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie uzupełnienie przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów, a nie ich zastępowanie. Uchwała Rady, będąca aktem prawa miejscowego, jest jednocześnie źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP³⁾), musi zatem respektować unormowania zawarte w aktach prawnych wyższego rzędu⁴⁾.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXIII/231/2020 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29 września 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, mieszanych i zagospodarowania tych odpadów, we wskazanym na wstępie niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego zakresie, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

Tomasz Hinc

³⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

⁴⁾ Por. wyrok NSA z dnia 28 lutego 2003 r., sygn. akt I SA/Lu 882/02.